

Kommunstyrelsen

Motion – Agenda 2030 i Nacka kommuns styrmodell

Motion den 16 september 2019 från Khashayar Farmanbar m.fl. (S)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige noterar att det har genomförts ett arbete kring att se hur de globala målen i Agenda 2030 kan implementeras i Nacka, där det motionärerna efterfrågar har ingått som en naturlig del att undersöka. Motionen är därmed färdigbehandlad.

Sammanfattning

Motionärerna yrkar på att kommunfullmäktige beslutar att Nacka kommun implementerar Agenda 2030:s hållbarhetsarbete i kommunens styrmodell.

I Mål och budget för 2019–2021 fick kommunstyrelsen i särskilt uppdrag av kommunfullmäktige att: *se över hur FN:s Agenda 2030-mål om långsiktighållbarhet kan implementeras i Nacka*. Inom ramen för arbetet med att se över hur Agenda 2030 kan implementeras i Nacka har det som motionärerna efterfrågar varit en viktig komponent att belysa. Av redovisningen om det särskilda uppdraget framgår i huvudsak att implementeringen av Agenda 2030 behöver vara en del av den löpande ordinarie verksamheten som tar avstamp i kommunens nuvarande styrmodell.

Det är viktigt att se hållbarhetsarbetet som en helhet. En implementering av Agenda 2030 i Nacka kommun ska därför inte utgöra något nytt utan utgå från kommunens befintliga styrning och mål. Varje nämnd och verksamhet i kommunen bör sedan själva identifiera vilka prioriterade mål och områden som just de kan påverka mest och även följa upp.

Förslagen i motionen

Motionärerna yrkar på att kommunfullmäktige beslutar att:

- Nacka kommun implementerar Agenda 2030s hållbarhetsarbete i sin styrmodell

Stadsledningskontorets bedömning

I Mål och budget för 2019–2021 fick kommunstyrelsen ett särskilt uppdrag av kommunfullmäktige att ”se över hur FN:s Agenda 2030-mål om långsiktighållbarhet kan implementeras i Nacka”. I Mål och budget poängteras också att ”I de delar som omfattar kommunens verksamheter ska Agenda 2030’s mål beaktas i den fortsatta planeringen”.

Den samhällsförändring som Agenda 2030 beskriver är långsiktig. Agendans integrerade syn på hållbar utveckling innebär att det är viktigt att se hållbarhetsarbetet som en helhet. Hur de globala hållbarhetsmålen kan bli en del i kommunens ordinarie verksamhet blir också en fråga om hur målen relateras till eller integreras i kommunens styrning. En implementering av Agenda 2030 i Nacka kommun ska därför inte utgöra något nytt utan utgå från kommunens befintliga styrning och mål. Varje nämnd och verksamhet i kommunen bör sedan själva identifiera vilka prioriterade mål och områden som just de kan påverka mest. Agenda 2030 ger dessutom ett verktyg att mäta kommunens gemensamma ansträngningar och förflyttningar.

Det system för ledning och styrning som finns i Nacka kommun idag har vuxit fram successivt under cirka 20 år och grunden är mål- och resultatstyrning. Kommuns styrmodell består av fem olika delar: *vision* och grundläggande *värdering*, *ambition*, *övergripande mål* och *styrprinciper*.

Inför mål och budget 2016–2018 genomfördes en revidering av kommunens styrmodell¹. Fyra nya kommunövergripande mål fastställdes och styrmodellen utökades med en ambition, ”*Vi ska vara bäst på att vara kommun*”. Mål- och resultatstyrningen hade tidigare sin utgångspunkt i åtta kommunövergripande mål² som hade varit styrande i nästan tjugo år. Syftet med att uppdatera styrmodellen var att utveckla flera delar av mål- och resultatstyrningen. Behovet av att stärka styrningen och ta fram nya övergripande mål hängde nära samman med att kommunen gick in i en ny fas då tillväxten skulle öka markant, och samtidigt leverera välfärdstjänster av högsta kvalitet till medborgarna.

Styrmodellens olika delar är viktiga byggstenar i hur kommunen bygger Nackasamhället och hur kommunen ser sin roll i det. Den ska bidra till att skapa en helhetsbild och en röd tråd från visionen till det dagliga arbetet i verksamheterna. Begreppet hållbarhet finns inte explicit med i styrmodellen. Däremot speglas de tre hållbarhetsdimensionerna i kommunens fyra övergripande mål; social hållbarhet med *bästa utveckling för alla* som bor verkar och lever i Nacka, ekonomisk hållbarhet genom en *stark och balanserad tillväxt* och *maximalt värde för skattepengarna*, samt ekologisk hållbarhet genom *attraktiva livsmiljöer i hela Nacka*. I Nacka betonas att det är genom systematiska utvärderingar och tydliga uppföljningar av

¹ Tjänsteskrivelse Nya mål för styrning av Nacka, KFKS 2015/173–040

² Kommunens åtta övergripande mål fram till 2016 var: God kommunal service, Stor valfrihet, Starkt medborgarinflytande, God livsmiljö och en långsiktig hållbar utveckling, Trygg och säker kommun, Effektivt resursutnyttjande, Lägsta möjliga skatt och påverkbara avgifter samt Kommunal ekonomi i balans.

verksamheterna som hög kvalitet och resultat uppnås. Kommunens hållbarhetsarbete hanteras därmed till största del via det dagliga arbetet hos verksamheterna själva.

Agenda 2030 innebär ett nytt sätt att se på de globala utmaningarna. Att allt hänger samman och behöver lösas i ett samlat grepp genom att involvera aktörer från olika sektorer – från den globala till den lokala nivån. Alla länder, och därmed kommuner, genomför Agenda 2030 på frivillig grund, med möjlighet att definiera och prioritera genomförandet av hållbarhetsarbetet utifrån sina egna utmaningar och förutsättningar. Det kan noteras att Nacka kommun redan har en stor del av ansvaret för genomförandet av Agenda 2030 i sitt grunduppdrag enligt lag³. Till exempel genom ansvaret för skola, omsorg och samhällsplanering som har direkta eller indirekta kopplingar till flera mål och delmål i agendan. Som kommun har Nacka därmed en nyckelroll i genomförandet av de globala hållbarhetsmålen i och med att man står nära invånarna, de lokala företagen och civilsamhällets aktörer.

En framgångsfaktor för att de globala hållbarhetsmålen ska få genomslag är att Agenda 2030 hanteras integrerat i den ordinarie verksamheten och inte som ett sidoprojekt⁴. Tillsammans skapar styrmodellens olika delar de ramar för vad organisationen eftersträvar samt hur vi utför arbetet och agerar. Hur arbetet med Agenda 2030 kan implementeras i Nacka blir därför en fråga om hur de globala målen kan relateras i kommunens styrning, där grunden är mål- och resultatstyrning. Styrprincipen om delegerat ansvar och befogenheter ger också de kommunala verksamheterna stort utrymme att själva besluta hur verksamheten ska utformas. Ansvaret för verksamhetens mål, organisation, ekonomi, resultat, personal, arbetsmiljö och utveckling ska ligga på lägsta effektiva nivå. Principen är viktig för att verksamheterna på bästa sätt ska kunna möta konkurrensen inom sitt område.

Viktigt att beakta är att en implementering av Agenda 2030 inte sker över en natt utan kräver ett långsiktigt ledarskap som succesivt tar tag i utmaningar och olika tillvägagångssätt under resans gång. Inte minst med tanke på att agendan till stor del behöver ske tvärssektoriellt och i samverkan med andra.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget till beslut medför inga ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för barn

Flera av målen och delmålen i Agenda 2030 rör just barns rättigheter. Viktigt inte minst med tanke på att FN:s barnkonvention blev svensk lag i januari 2020. Nacka kommuns

³ Kommuner ska främja hållbar utveckling enligt 1 kap. 2§ i regeringsreformen (1974:152)

⁴ Agenda 2030-delegationens slutbetänkande. Agenda 2030 och Sverige: Världens utmaning – världens möjlighet (SOU 2019:13)

arbete med att bidra till de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030 innebär bättre förutsättningar för barnens framtid och är således positivt för barnen.

Bilaga

Bilaga 1 – Motion Agenda 2030 i Nacka kommuns styrmodell (S)

Henrik Ahl
Stabschef
Stadsledningskontorets stab

Helena Svärth
Internationell samordnare
Stadsledningskontorets stab